

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी,वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – दिसम्बर – २०१८

कक्षा- आचार्यप्रथमवर्षः (SEM- 1)	प्रश्नपत्रम्-४	गुणाः -७०
विषयः-साहित्यम् (अलङ्कारवर्गः)	कोड- CC 4.1.3 (NEW & OLD SYLLABUS)	समयः - २ तः ५
दिनाङ्कः-१८-१२-२०१८	सन्दर्भग्रन्थः - कुवलयानन्दः	

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ “अधोलिखितयोः एकस्य व्याख्यां कुरुत । ०५

१ उपमानोपमेयत्वं यदैकस्यैव वस्तुनः ।
इन्दुरिन्दुरिव श्रीमानित्यादौ तदनन्वयः ॥

२ संभावना स्यादुत्प्रेक्षा वस्तुहेतुफलात्मना ।
उक्तानुक्तास्पदाद्यात्र सिद्धाऽसिद्धास्पदे परे ॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः अलङ्कारयोरेकस्य । निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । १०

१ अतिशयोक्त्यलङ्कारः ।
२ तुल्ययोगितालङ्कारः ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितालङ्कारयोः एकस्य व्याख्यां लिखत । ०५

१ वदन्ति वर्ण्यवर्ण्यानां धर्मैक्यं दीपकं बुधाः ।
मेदन भाति कलभः प्रतापेन महीपतिः ॥

२ अप्रस्तुतप्रशंसा स्यात् सा यत्र प्रस्तुताश्रया ।
एकः कृती शकुन्तेषु योऽन्यं शक्रात्र याचते ॥

प्रश्नः ४ कस्याप्येकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । १०

१ निदर्शनालङ्कारः ।
२ व्याजनिन्दाङ्कारः ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः एकस्मिन् विषये व्याख्यां कुरुत । ०५

१ विभावना विनापि स्यात् कारणं कार्यजन्म चेत् ।
अप्यलाक्षारसासिक्तं रक्तं तच्चरणद्वयम् ॥

२ विशेषः ख्यातमाधारं विनाप्याधेयवर्णनम् ।
गतेऽपि सूर्ये दीपस्थास्तमश्छिन्दन्ति तत्कराः ॥

प्रश्न: ६ अधोलिखितयो अलङ्कारयोरेकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखतः ।

१०

१ असङ्गत्यलङ्कारः।

२ व्याघातालङ्कारः ।

चतुर्थानन्वितिः

प्रश्न: ७ कस्याप्येकस्य व्याख्या कार्या ।

०५

१ गृहीतमुक्तरीत्यार्थश्रेणिरेकावलिर्मता ।

नेत्रे कर्णान्तविश्रान्ते कर्णौ दोः स्तम्भदोलितौ ॥

२ समाधिः कार्यसौकर्यं कारणान्तरसंनिधेः ।

उत्कण्ठिता च तरूणी जगामास्तं च भानुमान् ॥

प्रश्न: ८ कस्याप्येकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत ।

१०

१ प्रत्यनीकालङ्कारः ।

२ काव्यलिङ्गालकारः।

प्रश्न: ९ अधोलिखितभ्यः दशप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखन्तु ।

१०

१ कुवलयानन्दग्रन्थस्य रचयिता कः अस्ति ?

२ उपमालङ्कारस्य लक्षणं लिखत ?

३ प्रतीपालङ्कारस्य उदाहरणं लिखन्तु ?

४ भ्रान्तापहनुत्यलङ्कारः कदा भवति ?

५ तापेन भ्राजते सूरः शूरश्चापेन राजते इत्यत्र कोऽलङ्कारः?

६ व्यतिरेकालङ्कारः कदा भवति?

७ समासोक्त्यलङ्कारस्य उदाहरणं लिखन्तु ?

८ यत्रानेकार्थशब्दानां विन्यासो भवेत् तत्र कोऽलङ्कारो भवति?

९ पर्यायोक्त्यालङ्कारस्य लक्षणं लिखत ?

१० आक्षेपालङ्कारस्य उदाहरणं लिखत ?

११ विशेषोक्त्यलङ्कारः कदा भवति?

१२ यत्र द्वयोः अननुरूपयोः पदार्थयोः वर्णनं भवेत् तत्र कोऽलङ्कारो भवति ?

१३ सारालङ्कारस्य उदाहरणं लिखत?

१४ पद्मं मुक्त्वा गता चन्द्रं कामिनीवदनोपमा इत्यत्र कोऽलङ्कारो भवति ?

१५ अर्थापत्त्यलङ्कारस्य लक्षणं लिखत?

--००--